

Ряснов Євген Сергійович
студент юридичного факультету
Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Наливайко О.І.**
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ДІЯЛЬНІСТЬ ОБСЄ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Питання миру між державами є надзвичайно актуальним, оскільки в умовах сьогодення є безліч варіантів вирішення конфліктів мирним шляхом. Так, діють міжнародні організації, діяльність яких допомагає забезпеченню миру та безпеки, однією з яких є ОБСЄ. Окрім цього, Україна приймає участь в діяльності ОБСЄ, а тому громадяни повинні чітко усвідомлювати, що саме робить зазначена міжнародна організація.

Міжнародне співтовариство не раз намагалося виробити єдиний механізм задля реалізації спільних зусиль з підтримання миру та безпеки. Створені ж структури часто виявлялися недовіреними або недостатньо авторитетними щодо прийняття і, найважливіше, виконання рішень з окреслених питань. У ситуації, коли головний орган з підтримання миру та безпеки – Рада Безпеки ООН – не вирізняється дієвістю у недопущенні збройних конфліктів, важко вести мову про конструктивну роль регіональних об'єднань у цій сфері, серед яких і ОБСЄ як одна з найбільш перспективних регіональних міжнародних організацій у безпековій сфері, що має великі потенційні можливості [1].

Україна приймає активну участь в обговоренні актуальних питань розвитку архітектури загальноєвропейської безпеки, виступає за удосконалення інститутів і механізмів ОБСЄ, підтримує пропозиції учасниць ОБСЄ про розширення партнерської співпраці ОБСЄ з іншими світовими структурами з безпеки ООН, НАТО, ЄС, РФ. Україна є активним учасником миротворчої місії ОБСЄ. Основні зусилля щодо розвитку співробітництва Україна з ОБСЄ зосереджено на таких напрямках, як сприяння міжнародним спостерігачам під час парламентських і президентських виборів; оперативне інформування ОБСЄ про внутрішню ситуацію в Україні; розвиток економічних, соціальних і демократичних суспільних перетворень, перебіг правової реформи; забезпечення активної ролі України, як посередника Придніпровського врегулювання тощо. Україна активно працювала у складі Спільного консультативної групи щодо виконання положень Заключного акта Стамбульського саміту ОБСЄ [2].

Слід зазначити, що питанням забезпечення безпеки та співробітництва у Європі завжди приділялася увага, як у рамках міжнародного права, так і у форматі міжнародних організацій. Протягом останніх років відповідні процеси призвели до виникнення та розвитку системи Нарад з безпеки та співробітництва в Європі, які поступово перетворилися в ОБСЄ [3].

Зона ОБСЄ охоплює, як демократичні і розвинені європейські держави, так і авторитарні чи напівдемократичні з особливими уявленнями про демократію, азійські чи євразійські країни. Загальні цінності хоча і декларуються у документах ОБСЄ, але у різних частинах цієї зони трактуються протилежно: якщо демократія, то «суверенна» або її «азіатський» варіант, повага до суверенітету держави і можливість його порушувати для «захисту своїх громадян», економіка якщо і ринкова, але з потужним державно-олігархічним монополізмом і т.п. ОБСЄ як система колективної безпеки виявилася неефективною в умовах значно ускладненого міжнародного середовища безпеки з його новими викликами та вимогам [4].

ОБСЄ потребує серйозного реформування, створення нової моделі її функціонування, яка б враховувала нову ситуацію в Європі, кардинальні зміни безпекового середовища, появу нових викликів і загроз. Наразі відсутня схвалена країнами-членами єдина модель реформування ОБСЄ. Формуючи концептуальні підходи до реформування ОБСЄ, слід враховувати такі основні моменти: ОБСЄ має необхідний потенціал для розвитку, який необхідно ефективно використати в інтересах всіх її членів та Європи в цілому на основі принципу неподільності безпеки; потребує вдосконалення механізм прийняття рішень в Організації, доцільно опрацювати можливість перегляду консенсусного принципу із поступовим переходом до принципу якісно і кількісно кваліфікованої більшості [5]

Отже, діяльність ОБСЄ спрямована на забезпечення миру та безпеки на міжнародній арені, а тому ця організація є необхідною, особливо на сьогоднішній день. Проте, ОБСЄ потребує певних реформ, які були б спрямовані на кібербезпеку, боротьбу з тероризмом, екологічну і техногенну безпеку та більше зосереджувались на правах людини, які суттєво порушуються, особливо під час введення воєнного стану.

Література

1. Фалалєєва В. Особливості організації та діяльності ОБСЄ в умовах загострення невоєнних загроз / *Вісник Академії адвокатури України*. 2013.
2. Остащенко Ю. Україна в організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Київ.
3. Лобов Д.В. Статус ОБСЄ в адміністративно-правовому вимірі. *Право і суспільство*. 2011.
4. Роль ОБСЄ у формуванні європейського середовища безпеки. 2013.
5. Національний інститут стратегічних досліджень Єрмолаєв А.В. – ОБСЄ: сучасні виклики та перспективи розвитку. / Національний інститут стратегічних досліджень.

Семенкова Наталія Ігорівна

студентка юридичного факультету

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Голобутовський Р.З.

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМАТИКА МАЛОЗНАЧНИХ СПРАВ ЗА КАС УКРАЇНИ

На сьогоднішній день в Україні вже вступили в силу зміни до процесуальних кодексів. Так, вперше ввели такі поняття, як «малозначні справи», «малозначність позову», «врегулювання спору за участі судді». Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАС України), закріпив практику Європейського досвіду, відокремивши свою назву малозначності – «справи незначної складності», однак прогалини все одно залишились суттєві.

Питання впровадження у КАС України досліджували багато вчених, серед них такі, як: В. Горшенєв, М. Масленников, Н. Саліщева, В. Лучін, А. Шергін та інші, проте питання малозначності є малодослідженим, тому що є новелою адміністративного процесу.

Варто зазначити, що КАС України, надає визначення поняття справ незначної складності серед усіх процесуальних кодексів України, отже – це адміністративна справа, у якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників, тощо, не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин (п. 20 ч. 1 ст. 4 КАС України). На нашу думку, поняття є не досить ґрунтовним для тлумачення, однак позитивним є те, що воно знайшло своє відображення та законодавчо закріпилось.

Науковці зауважують, що виокремлення проваджень у рамках адміністративного процесу зумовлено низкою факторів. Насамперед кожне провадження має свою мету і коло завдань, які розв'язуються для досягнення цієї мети, та регламентуються адміністративно-процесуальними строками [3, с. 113].

Р. Куйбіда зазначає, що підготовче провадження є необхідною складовою судового процесу. На ньому вирішуються нагальні питання самого судового розгляду, спірні питання між сторонами, з'ясування можливостей щодо припинення спору (мирова угода), збирання доказового матеріалу. Завданням зазначеної стадії є розгляд справи у розумні строки, на доказовій базі, яка буде достатньою для вирішення спору [1, с. 478]. Справа незначної складності передбачає судом розгляд у спрощеному провадженні без підготовчого судового засідання, а отже: без виклику та повідомлень сторін, без оскарження справи у касаційній палаті Верховного Суду, без права довести свою точку зору безпосередньо у суді, а отже з порушеннями прав людини. Зазначимо, право людини на розгляд справи касаційним судом (в Україні Верховним Судом, який має палату касаційної інстанції) закріплено на міжнародному рівні Рішенням № R (95) 5 Комітету Міністрів Ради Європи від 07 лютого 1995 року, що рекомендував державам членам касаційне оскарження справ, щоб забезпечити права і свободи людини і громадянина.

Розгляд справи без виклику сторін, також є досить суперечливим моментом, тому що необхідно надати право кожному на судовий захист свого порушеного права безпосередньо. Особа повинна безпосередньо подати суду докази, пояснити свою точку зору, щодо обставин які склались. Суд в свою чергу повинен приймати рішення незалежно та враховуючи думки сторін, а не ґрунтуючись лише на власній переконливості.

КАС України у ч. 6 ст. 12 визначив, за якими критеріями українські суди будуть відбирати справи, та відносити до категорії «незначних», а саме: 1) яке саме значення має справа; 2) обраний спосіб захисту; 3) категорію та складність; 4) суспільний інтерес та кількість учасників; 5) думку сторін з приводу розгляду справи у порядку спрощеного провадження.

З наведеного вбачаємо, що справа незначної складності – це оціночна категорія, яку суд в ко-